

Fredrik Björnberg

1836-1916

- 1836 Kristian Fredrik Björnberg föds den 10 januari i Kristinastad.
- 1879 Inflyttad till Hedvig Eleonora församling i Stockholm. Titel: Målaregesäll. Gift sedan tidigare med Sofia Björnberg, f. 1837-10-03. Barnen Olof Fredrik f. 1866-08-15, Anna Evelina f. 1868-08-11, Sven Fredrik f. 1871-04-18, Tyra Kristina f. 1873-03-02, Nils Fredrik Thure f. 1876-04-06. Blir änkeman någon gång mellan 1876 och 1883. (Rotemansarkivet, Stockholm).
- 1899 Inflyttad till Sala 5 januari. Titel: Måleriarbetare. (Rotemansarkivet, Stockholm)
- 1900 I registret "Sveriges befolkning 1900" har Fredrik Björnberg yrket "Målare" och anges som "Änkling, ensam i familjen" och boende i "Östra kv. Sala stadsförs"
- 1902 Fredrik Björnberg får i uppdrag av Sala Typografklubb att ta fram ett förslag till standar för klubben. Standaret invigdes den 18 januari 1903.

2015-03-02 Per-Anders Eriksson: Det fanns en väggmålning av Björnberg på Trädgårdsgatan 8, ca 3 x 2 m. En sjö med en kyrka – vi har gissat på Rättviks kyrka. Fastigheten är riven nu. Min faster, Ellen Holtsby, f. 1894, köpte huset på 1950-talet. Ev. ägde Acke Carlssons farbror fastigheten tidigare.

Fredrik Björnberg, *Måns Ols*, oljemålning på duk, 46 x 68 cm

Fredrik Björnberg, *Jakob Matts kvarn*, oljemålning 48 x 70 cm. Väsby Kungsgårds samlingar nr 5935.

Text på baksidan av målningen: *Jakob Matts kvarn i Sala. Anlagd av konstmästaren Jacob Mattsson år 1660. Sala Stad erhöll äganderätt till kvarnen sedan (makarna?) Mattsson avlidit år 1683. Arrendator 1897 – 1907: Gustaf Norström. /Hilmer Norström*

Ingvar Gustavsson, f. 1932, berättar i juni 2015: Rälsspåret till höger är den räls som kalksten och dolomit fraktades på från trakterna vid Aspenstorp ner till Jakob Matts. Vagnarna på räls drogs av hästar. Kalkstenen stannade vid Nybyggets kalkugn och dolomiten lastades över i närheten av Jakob Matts kvarn till häst och vagn för transport ner till järnvägen och vidare till olika orter. Vill du veta mera om transportererna så finns det återgivna i två berättelser i Salabygdens Fornminnesförenings årsbok 1981, *Greve Bjelkes stoll* och *Gustav Rosén minns sin barndom*.

Nybyggets kalkugn, som låg mellan nuvarande vattentornet och Norbergsvägen. Till vänster syns rälsen som slutade nere vid Jakob Matts kvarn. Foto från Ingvar Gustavsson.

Följande är hämtat från Svenska typografernas historia (<http://runeberg.org/svtyh/sup/0299.html>):

ej detta. År 1910 hade avdelningen att ordna med en del tarifferogentligheter på O. T.

Genom av Hjalmar Svensson utgivna tillfällighetstidningar har Invalidfonden fått mottaga *kr. 4,114: 31*.

Under årens lopp ha 10 stycken medlemmar avlidit i tuberkulos.

Avdelning av Svenska typografförbundets sjukkasse finnes, Dess styrelse har under ett 15-tal år bestått av N. J. Andersson, ordförande, och Hj. Svensson, kassör.

MEDLEMSANTALET har varit följande:

1890	6 medl.	1903	14 medl.	1910	28 medl.
1897	13 »	1904	14 »	1911	21 »
1898	15 »	1905	14 »	1912	23 »
1899	19 »	1906	16 »	1813	32 »
1900	17 »	1907	46 »	1914	33 »
1901	17 »	1908	36 »	1915	30 »
1902	12 »	1909	42 »	1916	35 »

KASSABEHÅLLNING 31 december 1916: *kr. 1,303: 76*.

STYRELSEMEDLEMMAR. *Ordförande:* C. Hj. Lindstedt 1890, C. F. Andersson 1897—99, Fr. Samuelsson 1900—01, Aug Lindholm 1902, Knut Hansson 1903, Hjalmar Svensson 1904—06, Axel Sällkvist 1907—09, Ivar Vetterlöf 1910—16. *Sekreterare:* Axel Möller 1890—99, Sven Franke 1900—02, W. Liljehorn 1903, Fr. Samuelsson 1904—05, John Hultin 1906, Ivan Svensson 1907—09, Bror Möller 1910, Ernst Sällkvist 1911—12, Filip Ekelund 1913—16. *Kassör:* Edv. L. Ekman 1890, Rudolf Ahlberg 1897—99, Ivar Wictorin 1900, Hjalmar Svensson 1901—02, E. Carlstedter 1903, W. Liljehorn 1904—07, Fr. Samuelsson 1908—09, Edv. Svensson 1910, Albin Tell 1911—16.

SALA TYPOGRAFKLUBB.

KLUBBENS BILDANDE. Sala typografklubb räknar sina anor sedan den 1 februari 1888, vilken dag klubben bildades av följande 10 typografer: O. E. V. F. Segersven, K. A. Lindgren, C. M. Strömstedt, T. A. Pettersson, J. A. Svensson, A. E. V. Blomquist, J. A. Sörbom, F. O. Björk, K. A. P. Philipsson och

A. T. Kulin. Klubbens första styrelse blev Segersven, ordförande, Svensson, kassör, och Lindgren, sekreterare.

OM VERKSAMHETEN under de första 5 åren kan icke någon redogörelse lämnas, enär varken protokoll eller räkenskaper från dessa fem år kunnat anträffas. Det troliga är väl att såväl protokoll som övriga handlingar funnits även från denna period, fastän desamma på något sätt förkommit. Emellertid, de äldsta handlingarna i klubbens arkiv datera sig från år 1893 och med utgångspunkt från dessa skall här lämnas en resumé över det arbete klubben utfört intill innevarande år.

LOKAL FÖR KLUBBMÖTENA var under flera år dels något av tryckerierna, dels samlades man hemma hos någon klubbmedlem, vilket senare var så gott som obligatoriskt, särskilt de första åren av klubbens tillvaro. I september 1901 väcktes förslag att hyra en bestämd lokal och en härför vald kommitté föreslog på mötet i december att hyra en sal i dåvarande Centralhotellet à 2 kronor pr möte, vilket förslag antogs. I denna lokal höll klubben till ett par år, varefter mötena höllos på obestämda platser tills Folkets Hus på hösten 1907 blev inrett, då klubben såsom delägare i detta företag ansåg sig böra hålla mötena där. Alla årsmöten ha dock hållits på någon offentlig lokal, där man samtidigt kunnat efteråt erhålla något till livs. Sedan Folkets Hus år 1914 måst lämnas i andra händer, har klubben för de flesta möten hyrt någon kafélokal.

STANDAR ANSKAFFAS. På klubbmötet den 5 april 1902 föreslog en medlem att klubben skulle skaffa sig ett standar. Denna fråga rönnte livlig anklång och en kommitté på 5 medlemmar tillsattes med uppdrag att arbeta för saken. Vid mötet den 6 september samma år meddelade kommitterade att de lyckats få ihop en standarkassa på icke mindre än 340 kr., därav 208 kr. utgjorde behållningen från en sommarfäst och resten insamlats genom frivilliga bidrag. Kommitterade fingo i uppdrag att till mötet den 25 oktober framlägga detaljerat förslag om inköp av ett standar, vilket kommitterade också utförde, i det de föreslogo klubben att beställa ett standar enligt skiss från hr J. A. Hellberg i Torshälla till ett pris av 275 kr. Tvenne andra skisser hade även infordrats, nämligen från hrr V. Lindblad i Örebro och F. Björnberg i Sala. Sedan mötet utförligt diskuterat frågan antogs förslaget från hr F. Björnberg i Sala för en kostnad av 265 kr. Standaret blev färdigt så att det kunde invigas den 18 januari 1903, vilken dag en större offentlig fäst anordnades i baptistkapellet, en rymlig lokal, som var fullsatt till sista plats; efter den offentliga fästen höll klubben en fästlig kollation för medlemmar med familjer. Så hade då klubben ett samlingstecken att fylka sig under och det har också sedan dess använts såväl då det

SALAAVDELNINGEN VID 25-ÅRS-JUBILEET FEBR. 1913.